

LA CAVERNA DEL FOC

QUADERN DIDÀCTIC

LA CAVERNA DEL FOC

El quadern.

Conèixer el nostre passat, d'on venim, com hem evolucionat... la curiositat ens porta a voler saber, a imaginar, a investigar sobretot el que ha envoltat a la nostra espècie.

En aquest quadern volem posar a l'alumnat en la pell dels nostres ancestres, i proposarlos-los realitzar activitats que antany eren quotidianes, per molt estranyes i llunyanes que ara ens semblen.

Pretenem que graven, que dibuixen, que imaginin la història, que l'expliquen i la dramatitzen, però sobretot, que l'entenguen i la facen seua, ja que, aquesta és la seua història, una història que ens uneix a tots, la nostra història.

LA CAVERNA DEL FOC

ABANS DE LA REPRESENTACIÓ...

LA CAVERNA DEL FOC

Preguntes prèvies.

- Què és la prehistòria?
- Què és el paleolític?
- Què és una era glacial?
- Què és un mamífer?
- Què és un Homo sapiens?
- Coneixes altres espècies de Homo?
- Què significa la paraula nòmada?

La prehistòria.

Entenem per prehistòria el període que comença amb l'aparició de l'ésser humà, fa uns 3 milions d'anys, fins a l'inici de l'escriptura, fa uns 5.500 anys; durant aquest període, tenim constància de l'existència de diverses espècies humanes que evolucionen físicament. En *La Caverna del Foc*, ens trobem en el Paleolític superior, el període en el qual els Homo sapiens arriben a Europa. Els grups de sapiens són nòmades, i sobreviuen de la caça i la recol·lecció de fruites i plantes. Aquest període acaba quan els humans comencem a desenvolupar l'agricultura i la ramaderia, la qual cosa fa que ens assentem en comunitats estables, i que done començament el Neolític.

Però què és un Homo sapiens? Seríem nosaltres, la nostra espècie, que va sorgir fa uns 200.000 anys com a resultat de l'evolució d'altres espècies. Formem part del grup de mamífers primats, com per exemple el ximpanzé. I vam ser els únics Homo que van existir? Per descomptat que no, va haver-hi altres espècies, com el Homo habilis, que significa "Home hàbil"; el Homo ergaster, que seria "Home artesà"; el Homo erectus, que significa "Home dret"; o el Homo neanderthalensis, que deu el seu nom al lloc on va ser descobert: la vall de Neander, a Alemanya.

LA CAVERNA DEL FOC

La nostra història se situa durant una era glacial... i què és açò? Doncs és un període en el qual el clima és extremadament fred. Les zones gelades dels Pols eren molt més extenses que actualment: cobrien el nord d'Europa, Àsia i Amèrica. A causa de les grans extensions gelades, va baixar el nivell de mars i oceans.

Verdader i fals.

- La prehistòria és el període comprès entre l'aparició de l'ésser humà i la invenció de l'agricultura. **V F**
- *La Caverna del Foc* situa la seua història en el Paleolític superior, quan l'Homo sapiens (Nosaltres) arriba a Europa. **V F**
- El Neolític comença amb l'aparició de l'escriptura. **V F**
- Els Homo sapiens som nosaltres. **V F**
- L'Homo sapiens i l'Homo neanderthalensis són dues espècies diferents del gènere Homo. **V F**

LA CAVERNA DEL FOC

DESPRÉS DE LA REPRESENTACIÓ...

LA CAVERNA DEL FOC

Mans en negatiu.

La realització de les mans en negatiu trobades en diverses coves va poder desvetllar-se gràcies a la troballa d'alguns instruments: un bol i dos xicotets ossets d'au buits. Els homes prehistòrics havien usat l'anomenat efecte Venturi. Aquest efecte es pot reproduir amb dos palletes xicotetes i un xicotet recipient amb una barreja de pigment i aigua.

Hem de bufar amb energia per a produir una polvorització adequada.

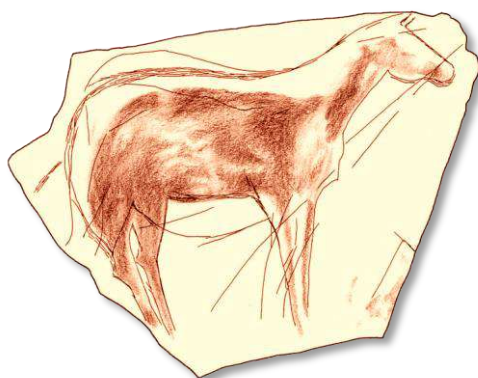
Els pigments eren mescles de productes naturals, com la pols de manganés, carbó vegetal, òxid de ferro, mica, caolí... i aigua.

Plaquetes.

Les plaquetes són roques primes i planes, utilitzades per a plasmar pintures o gravats a mena de xicotets llenços. Les troballes de plaquetes són menys nombroses en comparació amb l'art que podem trobar en les parets de coves i abrics, no obstant açò, en coves com El Parpalló (situada a la Comunitat Valenciana), són un element molt nombrós i fonamental per a conèixer als primers Homo sapiens d'Europa.

Farem un gravat amb un punxó sobre una base d'argila, a mena de plaqueta. Una vegada sec, podem pintar-ho amb el mateix pigment que usem per a les mans en negatiu.

LA CAVERNA DEL FOC

Trobada.

La Caverna del Foc comença amb la trobada entre una Homo sapiens i un Homo neanderthalensis. Ara us proposem que, mitjançant una xicoteta improvisació teatral, escenifiqueu en grups de sis, una trobada entre tres Neandertals i tres Sapiens. Que succeirà? Després de deixar un temps perquè cada grup planifiqui la seua posada en escena, representareu les propostes per a la resta de companys/es.

Final alternatiu.

Seguint amb els grups anteriors, us proposem que cadascun dels alumnes interprete a un dels personatges (Raksha, Baku, Mo'at, Akela, Naoh i Dents de Sang) i aquesta vegada representeu, mitjançant una improvisació, un final alternatiu per a l'obra.

Pintures Rupestres.

Seguint amb els grups anteriors, cada alumne del grup farà una pintura rupestre que represente una part de la història, per a, al final, poder veure en sis imatges seqüenciades la història completa. Cada grup exposarà les seues pintures a la resta de companys/es.

LA CAVERNA DEL FOC

Intercanvi.

Al llarg de la prehistòria, els éssers humans es van desenvolupar gràcies a l'intercanvi de coneixements. En *La Caverna del Foc*, conflueixen diversos personatges que hauran d'aprendre els uns dels altres, si volen sobreviure. Establiu un debat en classe, sobre quin tipus de valors o coneixements transmet cada personatge:

- Akela a Naoh.
- Naoh a Akela.
- Mo'at a Akela.
- Akela a Raksha.

Debat.

En l'obra podem veure els avanços tecnològics que porten amb si els *Homo sapiens*, l'arc, a diferència de la llança, els permet caçar en la distància i per tant enfrontar-se a animals més grans i perillosos. Açò amb el temps afecta a l'extinció de grans mamífers a Europa, animals que avui dia solament podem trobar en el continent Africà. Us proposem un debat: Què suposen les millors per a la supervivència de l'espècie? Com afecta açò al nostre entorn? Relaciona-ho amb l'actualitat: canvi climàtic, espècies en perill d'extinció, caça il·legal...

LA CAVERNA DEL FOC

Esther Reig – Ernest Sendín
Dinamo Producció Teatral
C/Pintor Pinazo, 3
Torrent (Valencia). 46901
660 253 904 - 656 807 401
info@dinamoproduccioteatral.es
www.dinamoproduccioteatral.es

